

EU-krönikan

Anton Nilsson, ministerråd

För någon månad sedan handlade den här krönikan om hur kommissionens ordförande Ursula von der Leyen verkligen har hamnat i en stark maktposition i EU. Det stämmer såklart fortfarande, men med jämna mellanrum kommer det ändå påminnelser om att EU sist och slutligen är designat för att vara en klubb för stater.

Under den gångna veckan tog rådet upp ett förslag om att göra tre spanska minoritetsspråk – katalanska, baskiska och galiciska – till officiella språk i EU. Förslaget kom från den spanska regeringen. Men det handlar inte om att de spanska Socialdemokraterna plötsligt fått upp ögonen för minoritetsspråks rättigheter, utan bakgrunden är att premiärminister Pedro Sánchez behövde stöd från varsitt baskiskt och katalanskt parti för att kunna bilda regering.

Låt vara att bakgrunden alltså är en del av ett inrikespolitiskt spel, tanken på att dessa språk skulle vara officiella språk i EU är ändå inte speciellt långsökt. Det är fler som talar baskiska än vad det är som talar till exempel estniska och det är fler som talar katalanska än finska, danska, slovakiska och så vidare. Men trots det är estniska ett officiellt EU-språk, men inte katalanska. Den enkla anledningen till det är att staten Estland förde fram estniska när de gick med, och det är staterna som räknas i EU. Skulle Andorra gå med i EU skulle katalanska omedelbart bli ett EU-språk, trots att de "bara" har drygt 80 000 invånare.

Rådet valde till sist, efter att flera medlemsstater inklusive Finland blockerat förslaget, att inte gå vidare med att göra de tre språken till officiella språk. I dagens EU är alltså 1,3 miljoner ester fler än 7 miljoner katalansktalande, kan man säga.

Att EU på många sätt är medlemsstaternas klubb är något Åland ofta märker av. Ska vi kunna påverka EU behöver vi ofta gå via Finland för att få starkt genomslag. Det är en utmaning vi delar med många andra lagstiftande regioner och autonomier runt om i EU. Det är inte en lätt situation, men EU påverkar oss så vi måste göra allt vi kan för att påverka EU.

Med det sagt är det långt ifrån omöjligt för Åland att påverka. Ett bra exempel på det var när Ålands EU-minister Ingrid Zetterman var nere på besök i Bryssel förra veckan. Vi hade en rad lyckade möten på högsta nivå och flera, för Åland viktiga budskap levererades. Ni kan läsa mer om besöket längre fram i nyhetsbrevet, men en tydlig slutsats är att det är fotarbete som sist och slutligen gör skillnad också i EU.

I övrigt fortsätter arbetet i Bryssel med oförminskad styrka en bra bit in i juli. Det är augusti som är den stora semestermånaden här nere, så än finns det mycket spännande att bita tag i innan sommaren kan börja på allvar.

Ha det fint så hörs vi ännu i juni månads nyhetsbrev, som blir det sista för den här våren.

Hälsningar från Bryssel

Anni Savolainen, praktikant

Hej igen!

Maj månad är över, sommaren smyger sig sakta på och hela fyra månader har nu spenderats i Bryssel, otroligt vad tiden flyger i väg.

Under maj månad har det varit full rulle här på Ålandskontoret. EU-minister Ingrid Zetterman besökte Bryssel några dagar i slutet av månaden och full fart stod på schemat med en hel rad av besök och möten, bland annat med vice-president för kommissionen Henna Virkkunen. Vad som diskuterades då får ni läsa på nästa sida.

Det är just sådana här tillfällen som man inser vilken otrolig upplevelse denna praktik faktiskt är. Jag hade turen att få hänga med på de flesta av ministerns möten och fick inte bara träffa flera häftiga människor, jag fick även se hur Åland ser till att göra avtryck även på de högsta nivåerna i EU.

En del tid har förstås även spenderats i rådet, och här känns tydligt i luften att sommaren är på ingång och att det polska ordförandeskapet börjar lida mot sitt slut. I arbetsgrupperna gör man allt i sin makt för att få så mycket arbete gjort som möjligt inför kommande rådsmöten i juni månad. Det danska ordförandeskapet som är till näst börjar också ge sig till känna och deras prioriteringar under sitt ordförandeskap blir mer och mer tydliga.

Denna månad har framför allt spenderats i Bryssel, med undantag för besöket till Brygge och Gent i början av månaden. Vädret bjöd på sin bästa sida med solsken och temperaturer över 20 grader. Båda städer har rika anor från medeltiden och att vandra runt i städerna kändes som att stiga in i en tidsmaskin.

I Gent tog vi en guidad tur i en av åbåtarna, vilket var väldigt bra sätt att se stadskärnan och samtidigt få lära sig lite "fun facts". Bland annat fick vi lära oss att fortet Gravensteen mitt i stan var befäst så sent som på 1940-tal av studenter i stan som protesterade mot de höjda ölpriserna. Först efter tre dagar gav man sig, då ölen tagit slut.

Även Brygge var trevligt. Staden är en del av UNESCO:s världsarvslista och där hela staden har bevarat det medeltida utseendet, till och med Mcdonalds huserade i en medeltida byggnad i gotisk stil. Himla mysigt att ströva runt i med andra ord.

I efterhand kan jag konstatera att besöken blev väldigt lyckade. De två städerna förtjänar verkligen ett besök av den som befinner sig i Belgien.

Med detta önskar jag därmed en fin start på sommaren!

Vi hörs i nästa nyhetsbrev!

Åländskt ministerbesök i Bryssel

Den 20–22 maj besökte EU-minister Ingrid Zetterman Bryssel och EU-institutionerna. Under sin vistelse träffade ministern EU-kommissionens vice-president Henna Virkkunen och europaparlamentarikerna Pascal Arimont, Jessica Polfjärd, Anna-Maja Henriksson, Ville Niinistö och Karin Karlsbro. Minister Zetterman hann även samtala med Finlands EU-ambassadör Lauri Hirvonen och representanter för norra Sverige och ö-regionen Sardinien.

Under mötena lyftes flera Ålandsfrågor som rörde digitalisering, tullkodex, självstyrelse och demokrati. För Åland är dessa frågor viktiga med tanke på både vår politiska och geografiska position.

Mötet med vice-president Henna Virkkunen var det första enskilda mötet på flera år som hölls mellan en åländsk minister och en kommissionär och minister Zetterman lyfte tre viktiga frågor: digitalisering i små samhällen, förenklingar kring skattegränsen och problematiken som uppstår för den åländska självstyrelsen då man på EU-nivå kräver en lösning eller plan per medlemsstat.

Gällande digitaliseringsfrågorna lyfte minister Zetterman hur viktigt det är att även lägga vikt vid att stödja mindre samhällen i deras digitalisering och att alla EU-medborgare kan ta del av digitaliseringens fördelar. I frågor om den åländska skattegränsen lyfte minister Zetterman EU:s nya tullkodex och påpekade hur viktigt det är att arbeta för och förenkla handelsprocesserna med särskilda skatteområden, så som Åland.

I frågan om en plan per medlemsstat lyfte Zetterman Ålands situation där vi har ensam lagstiftningsbehörighet på flera områden.

En aktuell fråga här är den kommande långtidsbudgeten som kommissionen kommer presentera förslag till inom kort och där man från Ålands håll är oroliga för att fördelningen av EU-medel ska styras genom en enda nationell plan. För Ålands och Finlands del riskerar detta leda till problem då lagstiftnings- och förvaltningskompetensen är uppdelad inom landet. Samma frågor diskuterades även under mötena med europaparlamentarikerna och ambassadören.

I mötet med europaparlamentarikern Pascal Arimont diskuterades även "geo-blocking". Det vill säga när en webbplats eller tjänst begränsar eller förbjuder tillgång till sitt innehåll baserat på användarnas geografiska plats. Det är det som gör att ålänningar exempelvis inte kan titta på SVT-plays fulla utbud. Pascal Arimont kommer ursprungligen från den tyskspråkiga minoriteten i Belgien, där detta likt på Åland också är en viktig fråga.

Under besöket hölls även en traditionsenlig Ålandsmiddag tillsammans med ålänningar som för tillfället är bosatta i Bryssel.

Kommissionen vill minska hinder på den inre marknaden

Kommissionen Den 21 maj presenterade kommissionen en strategi för den inre marknaden med syfte att stärka och förenkla den. Strategin innefattar en rad olika åtgärder som ska minska de hinder som finns inom EU för handel och investeringar. Åtgärderna ska även stödja små och medelstora företag att bedriva och expandera sina verksamheter, samt digitalisera administrationen.

Strategin innehåller fem huvudprioriteringar: undanröjandet av hinder, stödåtgärder för att stärka Europas tjänstesektor, stärka tillväxten för små och medelstora företag, involvera medlemsstaterna bättre i arbetet för den inre marknaden, samt förenkla reglerna och göra digitalisering till standard.

Som en del av strategin presenterades även ett så kallat "omnibus"-paket med en rad förenklingar som ska minska regelbördan. Omnibus-paketet är det fjärde i sitt slag som presenterats av kommissionen med syftet att förenkla redan existerande EU-regler och minska administrationen.

Kommissionens mål är att man innan mandatperiodens slut ska minska den administrativa bördan med åtminstone 25 procent för alla företag och aktörer och åtminstone 35 procent för små och medelstora företag, vilket detta paket ska bidra till. Med hjälp av paketet förväntar sig kommissionen att företagen i EU kommer kunna spara mellan 79 och 94 miljoner euro per år.

Paketet riktar sig speciellt mot små börsnoterade företag och innehåller flera åtgärder för att bland annat minska rapporteringskraven, men också för att påskynda på övergången till ett digitaliserat regelverk, minska kraven på pappersbaserad dokumentation och för att skapa fler gemensamma standarder i hela EU.

Till paketet hör även introduktionen av ny egen kategori för så kallade "midcap"-bolag. Dessa företag ingår idag i samma kategori som stora företag och har därför samma krav, trots sin förhållandevis lilla storlek. Med en egen företagskategori tror kommissionen att bördan görs mera proportionerlig och hoppet från små och medelstora företag till nästa företagskategori blir betydligt mindre.

Genom den nya strategin tillsammans med det tillhörande "omnibus"-paketet är kommissionens syfte alltså att stärka den inre marknaden och därmed unionens konkurrenskraft. En starkare inre marknad och konkurrenskraft gör oss mera motståndskraftiga för den globala ekonomiska osäkerheten och minskar risken för att EU ska påverkas av externa faktorer.

Intresserad av att fördjupa dig mera i strategin? [Här](#) hittar du mera information

Kommissionen och medlemsländerna sätter ner foten mot onlineplattformen SHEIN

Onlineplattformar Den 26 maj meddelande nätverket för konsumentskyddssamarbete (CPC-nätverket), som består av kommissionen och nationella myndigheter, den kinesiska e-marknadsplatsen och e-handlaren SHEIN att flera av deras metoder strider mot EU:s konsumentlagstiftning. De uppmanade dem också att snabbt anpassa sig så att man följer unionens konsumentskyddslagar.

SHEIN är en global klädkedja som framför allt är känd för att vara en av de större bidragande aktörerna till "ultra fast fashion". Detta typ av mode bygger på en mycket snabb produktionscykel där företag med hjälp av algoritmer fångar upp trender och utifrån dessa producerar och marknadsför kläder allt eftersom. Detta kombineras därefter med låga produktpriser och snabba leveranser. Denna typ av affärsmodell bidrar ofta till tveksamma arbetsförhållanden för de anställda och en stor negativ miljöpåverkan.

I CPC-nätverkets meddelande konstaterar man att klädkedjan bland annat har felaktig, vilseledande eller saknad information om deras produkter, kommer med vilseledande hållbarhetspåståenden, falska rabatter, har dolda kontaktuppgifter och pressar användarna till köp på ett otillbörligt sätt. Allt det här är sådant som inte är i linje med den europeiska konsumentskyddsstandarden.

Det här baserar sig på en undersökning som gjorts av nätverket och som visade att SHEIN ger missvisande information till köparen där de bland annat använder sig av falska prissänkningar och marknadsför klädesplaggen med falska och vilseledande information om hållbarhetsfördelar. Dessutom visar undersökningen att klädkedjan undanhåller och uppger falsk information om konsumentens lagliga rättigheter för återbetalning och varureturner. Klädeskedjan använder sig även av psykologiska knep där de sätter köparen under press att slutföra sina inköp. Något som går emot den europeiska konsumentlagstiftningen. I undersökningen tittade man även på hur de uppfyller skyldigheten att inte presentera recensioner på ett vilseledande sätt.

Klädkedjan SHEIN har nu en månad på sig att besvara CPC-nätverkets meddelande och berätta vilka åtgärder de tänker vidta för att ta itu med de konsumenträttsliga frågorna. Om SHEINs svar är inte bedöms tillräckligt kan medlemsstaternas nationella myndigheter ta till så kallade tillsynsåtgärder för att se till att klädkedjan följer den europeiska konsumentlagstiftningen, bland annat genom att påföra böter.

Europadagen

75 år av europeisk gemenskap och 30 år som medlemmar

Varje år den 9 maj firas Europadagen för att uppmärksamma den europeiska freden och samanhållningen. Europadagen är dessutom årsdagen för Schumandeklarationen, startskottet för det som idag är EU.

Firandet inleddes redan den 4 maj och pågick hela veckan med flera evenemang. I EU-institutionerna uppmärksammades firandet genom att hålla öppet hus där alla intresserade fick besöka institutionerna.

Firandet uppmärksammades även utanför Europa, bland annat i japanska staden Osaka där ett särskilt Europadagsprogram hölls, och man kunde dessutom se flera landmärken och monument över hela världen som lystes upp i EU:s färger.

Dagen till ära gjordes även ett gemensamt uttalande av Europaparlamentets talman Roberta Metsola, Europeiska rådets ordförande António Costa och Europeiska kommissionens ordförande Ursula von der Leyen, där de tillsammans uppmärksammade den europeiska gemenskapen, samarbetet och det viktiga pågående fredsarbetet. I samma uttalande tog de också upp det pågående kriget i Ukraina och det arbetet för att förbereda för att låta Ukraina ta ett steg närmare den europeiska gemenskapen.

I år var Europadagen speciell på många vis då Schumandeklarationen firar sitt 75-årsjubileum. Det är alltså 75 år sedan dåvarande franska utrikesministern Robert Schuman presenterade sin deklaration där han föreslog att bilda den europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG), Europeiska unionens föregångare.

Årets Europadagsfirande var även extra speciellt för oss på Åland, i Finland, Sverige och Österrike. Det var nämligen 30 år sedan vi gick med som medlemmar i EU.

På Åland uppmärksammades också Europadagen genom ett seminarium med temat "Åland 30 år i EU – blev det som vi tänkte?". Under seminariet diskuterades EU-samarbetet som fredsprojekt och Ålands roll i det hela samt hur EU har påverkat och fortsätter påverka det åländska näringslivet.

Månadens Belgienkuriosa!

Flera av våra omtyckta seriefigurer härstammar från Belgien. Bland annat Smurfarna, Tintin och cowboyn Lucky Luke!

Maj i bilder

En rolig del av att bo i kollektiv är att få ta del av varandras kulturer. Ibland, som här, kan detta innebära hemlagade kanelbullar

I Bryssel infaller prideveckan i maj månad, något som uppmärksammades bland annat här på finska representationen

Som praktikant får man träffa en hel del häftiga människor. Här är Anni med kommissionären Jessika Roswall

Mejlet skickas av Ålands landskapsregerings representant i Bryssel. Nyhetsbrevet skrivs och redigeras av Anni Savolainen. Tanken är att mejlet ska sammanlänka ålänningar med EU-frågor på agendan. Hör av er om ni har frågor eller specifika EU-ärenden ni vill att vi bevakar.

[Föregående nyhetsbrev hittar du här!](#)

Ni når oss via:

anton.nilsson@gov.fi & anni.savolainen@gov.fi

Facebook: [Ålands landskapsregering i EU](#)